

YÖNETMELİK

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığından:

**TAHİL TOHUMU SERTİFİKASYONU VE PAZARLAMASI
YÖNETMELİĞİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA
DAİR YÖNETMELİK**

MADDE 1 – 17/1/2008 tarihli ve 26759 sayılı Resmî Gazete’ de yayımlanan Tahıl Tohumu Sertifikasyonu ve Pazarlaması Yönetmeliğinin 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (ğ) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“a) Bakanlık: Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığını,”

“ğ) Genel Müdürlük: Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğünü,”

MADDE 2 – Aynı Yönetmeliğin 22 nci maddesinin birinci fıkrasındaki “Tarım ve Köyüşleri” ibaresi “Gıda, Tarım ve Hayvancılık” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 3 – Aynı Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek-1, Ek-6, Ek-8 ve Ek-9 ekteki şekilde değiştirilmiştir.

MADDE 4 – Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5 – Bu Yönetmelik hükümlerini Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı yürütür.

Yönetmeliğin Yayımlandığı Resmî Gazete'nin		
Tarihi		Sayısı
17/1/2008		26759
Yönetmelikte Değişiklik Yapan Yönetmeliklerin Yayımlandığı Resmî Gazete'nin		
Tarihi		Sayısı
1	14/9/2008	26997
2	21/2/2011	27853

“Ek-1

YÖNETMELİKTE YER ALAN TÜRLER

<i>Avena sativa</i> L.	Yulaf
<i>Hordeum vulgare</i> L.	Arpa
<i>Oryza sativa</i> L.	Çeltik
<i>Phalaris canariensis</i> L.	Kuşyemi
<i>Secale cereale</i> L.	Çavdar
<i>Sorghum bicolor</i> (L.) Moench	Sorgum
<i>Sorghum sudanense</i> (Piper) Stapf.	Sudan otu
<i>Sorghum bicolor</i> x <i>Sorghum sudanense</i>	Sorgum x sudan otu melezi
<i>Triticosecale</i> Wittm.	Tritikale
<i>Triticum aestivum</i> L.	Ekmeklik buğday
<i>Triticum durum</i> Desf.	Makarnalık buğday
<i>Triticum spelta</i> L.	Kavuzlu buğday
<i>Zea mays</i> L.	Mısır
<i>Fagopyrum esculentum</i>	Karabuğday

Listede yer almayan türlere ait tohumluklar, aynı cinse ait türlere göre sertifikalandırılır.”

“Ek-6

TARLA KONTROL STANDARTLARI

a) Tohumluklara ait sınıf ve döl kademeleri aşağıdaki gibidir.

Türler	Elit	Orijinal	Sertifikalı
Buğday, arpa, yulaf	1	2	3

Çavdar, tritikale	-	2	2
Çeltik	-	2	2
Kuşyemi	-	1	2
Sorgum, sudan otu, sorgum x sudan otu melezi	-	1	1
Mısır	-	1	1
Karabuğday	-	2	3

b) Tarla kontrolleri aşağıdaki dönemlerde yapılır. Belirtilen dönemler ve sayılar, yapılması gereken asgari kontrollerdir. Kontrolör gerekli gördüğünde, farklı dönemlerde ve sayılarda kontroller yapabilir.

Türler	Tarla kontrol dönemleri
Buğday, yulaf, tritikale, çavdar	Sarı olum devresinde bir defa
Arpa	Süt olum devresinde en az bir defa
Çeltik	Hasattan bir hafta önce balmumu olum zamanında en az bir defa kontrol edilir. Çeltik beyaz uç nematodu (Aphelenchoides besseyi) için kontrol yapılarak numune alınır ve ilgili zirai mücadele kuruluşuna gönderilir.
Sorgum, sudan otu ve sorgum x sudan otu melezi	Tam çiçeklenme zamanında bir, tane olgunluk döneminde bir defa olmak üzere iki defa
Mısır	Çiçeklenme öncesi, çiçeklenme ve hasat öncesi olmak üzere üç defa
Kuşyemi	Tam çiçeklenme zamanında bir defa
Karabuğday	%50 çiçeklenme döneminde ve fizyolojik olum döneminde olmak üzere iki defa

c) Tohumluk üretilen bir tarlaya çeşit safiyetini korumak şartıyla aynı çeşidin sınıf ve döl kademesi birbirini izleyen tohumluğu arka arkaya ekilebilir. Türler göre ön bitki şartları aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

Türler	Ön bitki şartı
Buğday, arpa, yulaf, tritikale	Bu gruba ait bitki türleri veya bu türlere ait çeşitler değiştirilecekse en az iki yıl bu türlerin ekilmemiş olması gerekir.
Çeltik, çavdar, sorgum, kuşyemi	Aynı türe ait farklı çeşit ekilecekse en az iki yıl aynı türe ait ürün ekilmez.
Sudan otu ve sorgum x sudan otu melezi, mısır	Ön bitki şartı yoktur
Karabuğday	Ön bitki şartı yoktur

ç) Tohumluk üretiminde türlere göre izolasyon mesafeleri aşağıdaki gibidir. Zaman izolasyonu başarı ile uygulanmışsa bu değerler dikkate alınmaz.

Türler	Tohumluk sınıfı		
	Elit	Orijinal	Sertifikalı
Buğday, arpa, yulaf,	2 m	2 m	2 m
Tritikale	-	50 m	20 m
Çavdar, kuşyemi	-	300 m	250 m
Melez çavdar	-	1000 m	500 m
Çeltik	-	2 m	2 m
Sorgum, sudan otu ve sorgum x sudanotu melezi	-	300 m	300 m
Mısır	-	300 m	200 m
Karabuğday	-	200 m	100 m

d) Türler göre tarla kontrolünde dikkat edilecek standartları aşağıdaki gibidir.

1) Buğday, arpa, yulaf, çavdar ve tritikale türlerinde tarla kontrolüne esas olacak birim saha büyüklüğü 20 m² 'dir. Birim saha üzerinden yapılacak bu kontrollerde tarla büyüklüğüne göre tekrarlamaya sayısı ve tarla kontrolünde dikkat edilecek faktörler aşağıda belirlenmiştir.

0 – 100 dekar kadar en az 5,
101 – 1000 dekar arası en az 10,
1001 dekardan fazla en az 15 birim saha.

Faktörler (%)	Elit	Orijinal	Sertifikalı I	Sertifikalı II-III
Diğer tür ve çeşitler en çok başak	0,05	0,1	0,2	0,5
Diğer Cins hububat en çok başak	0,1	0,2	0,4	1,0

Zararlı yabancı otlar en çok bitki Delice (<i>Lolium temulentum</i>) ve Pelemir (<i>Cephalaria cyriaca</i>)	0	0	0,05	0,1
Tohumla geçen hastalıklar	Sürme (<i>Tilletia caries</i> , <i>T. foetida</i>)	0,1	0,1	0,1
	Rastık (<i>Ustilago tritici</i> , <i>U. hordei</i>)	0,1	0,1	0,5
				1,0

2) Çeltik türünde tarla kontrolüne esas olacak birim saha büyüklüğü 20 m²'dir. Birim saha üzerinden yapılacak bu kontrollerde tarla büyüklüğüne göre tekrarlamaya sayısı ve tarla kontrolünde dikkat edilecek faktörler aşağıdaki şekilde belirlenmiştir.

- 0 - 100 dekara kadar en az 5,
101 – 1000 dekar arası en az 10,
1001 dekardan fazla en az 15 birim saha.

Çeltik beyaz uç nematodu (*Aphelenchoides besseyi*) için örnek alınacak bitki sayısı;

- 0-5 dekara kadar 50 salkım,
6-10 dekar arası 100 salkım,
11-50 dekar arası 150 salkım olmalıdır.

50 dekardan büyük alanlarda her 50 dekar için 150 salkım kesilerek paçal yapılır ve bunların arasından 1/5 i alınarak örnekleme ünitesi oluşturulur. Bu örnekler ilgili mücadele enstitüsüne gönderilir. Gelen sonuçlara göre tohumluk üretimleri partilendirilir.

Faktörler (%)	Orijinal	Sertifikalı I	Sertifikalı II
Diğer çeşitler salkım en çok	0,001	0,05	0,2
Kırmızı çeltik salkım en çok	0,001	0,05	0,1
Çeltik yanıklığı (<i>Pyricularia oryzae</i>) en çok	0,2	0,5	1,0
Çeltik beyaz uç nematodu (<i>Aphelenchoides besseyi</i> Christie) en çok başak	0,0	0,0	0,0

3) Hibrit mısır, melez sorgum, sorgum x sudanotu melezi türlerinde tarla kontrolüne esas olacak birim 100 ana ve 100 baba bitkidir. birim saha üzerinde yapılacak bu kontrollerde tarla büyüklüğüne göre tekrarlamaya sayısı ve tarla kontrolünde dikkat edilecek faktörler aşağıdaki şekilde belirlenmiştir.

- 0 - 50 dekara kadar en az 5,
51 – 100 dekar arası en az 10,
101 dekardan fazla en az 15 birim saha.

Faktörler (en çok %)	Orijinal	Sertifikalı
Çiçek tozu döken ana bitkiler	1	1
Çiçek tozu döken tip dışı baba bitkiler	0,1	0,1
Tip dışı ana bitkiler ve çiçek tozu dökmeyen tip dışı baba bitkiler	1	2

4) Açık tozlanan mısır, sorgum, sudan otu, kuşyemi türlerinde ve kendilenmiş hatlarda tarla kontrolüne esas olacak birim 100 bitkidir. Birim saha üzerinde yapılacak bu kontrollerde tarla büyüklüğüne göre tekrarlamaya sayısı ve tarla kontrolünde dikkat edilecek faktörler aşağıdaki şekilde belirlenmiştir.

- 0 - 50 dekara kadar en az 5,
51 – 100 dekar arası en az 10,
101 dekardan fazla en az 15 birim saha.

Faktörler (en çok %)	Orijinal	Sertifikalı
Tip dışı bitkiler	1	2

5) Karabuğday türünde tarla kontrolüne esas olacak birim saha büyüklüğü 20 m²'dir. Birim saha üzerinden yapılacak bu kontrollerde tarla büyüklüğüne göre tekrarlamaya sayısı ve tarla kontrolünde dikkat edilecek faktörler aşağıda belirlenmiştir.

- 0 – 100 dekara kadar en az 5,
101 – 1000 dekar arası en az 10,
1001 dekardan fazla en az 15 birim saha.

Faktörler (en çok %)	Orijinal	Sertifikalı I	Sertifikalı II-III
Diğer Cins Hububat	0,2	0,4	1,0

”

“Ek-8

**TOHURLUK PARTİLERİNE AİT ASGARI NUMUNE MİKTARI,
AZAMI AMBALAJ VE PARTİ BÜYÜKLÜKLERİ**

Tür	Azami Parti Büyükülüğü (*) Ton	Azami Ambalaj Ağırlığı(**) kg	Asgari Numune Miktarı g
Arpa, yulaf, buğday, tritikale, çavdar	30	50	1000
Çeltik	30	50	700
Kuşyemi	10	50	400
Sorgum, sudan otu sorgum x sudan otu melezi	10	50	1000
Mısır (kendilenmiş hat- orijinal tohumlar)	40	50	1000
Mısır (kendilenmiş hat dışında orijinal ve sertifikalı tohumlar)	40	50	1000
Karabuğday	30	50	1000

(*) Azami parti büyüklüğü % 5'ten fazla aşılmayacaktır.

(**) Adet olarak ambalajlanan tohumluklarda ağırlık bu miktarların üzerinde olamaz. Ham tohumluk sertifikası ile belgelendirilen tohumluklarda ambalaj büyüklüğü sınırlaması uygulanmaz.”

“Ek-9

LABORATUVAR STANDARTLARI

a) Buğday, Arpa, Yulaf, Çavdar ve Triticale

Faktörler	Elit*	Orijinal	Sertifikalı I	Sertifikalı II-III
Saf tohum (en az %)	-	98	97	97
Cansız yabancı madde (en çok %)	-	2	3	3
Diğer mahsul tohumları (en çok adet/kg)	2	2	6	40
Diğer tür ve çeşitler (en çok adet/kg)	2	4	20	100
Ot tohumları (en çok adet/kg)	4	8	16	50
Zararlı ot tohumları (en çok adet/kg) Delice (<i>Lolium temulentum</i>), Pelemir (<i>Cephalaria cyriaca</i>), Avena fatua, Avena sterilis, Avena ludoviciana,	0	0	0	0
Çavdarmahmuzu (en çok %) (<i>Claviceps purpurea</i>)	0	0,1	0,1	0,2
Tohumla Geçen Hastalıklar (en çok adet/kg) <u>Buğday sürmesi (<i>Tilletia caries</i>, <i>Tilletia foetida</i>)</u> <u>Arpa kapalı راستیğı (<i>Ustilago hordei</i>)</u> <u>Yarı açık arpa راستیğı (<i>Ustilago nigra</i>)</u> <u>Yulaf kapalı راستیğı (<i>Ustilago kollei</i>)</u> <u>Yulaf açık راستیğı (<i>Ustilago avenae</i>)</u>	0	2	4	10
Çimlenme (en az %)	-	85	85	85

* Buğday, Arpa ve Yulaf için geçerlidir.

b) Çeltik

Faktörler	Orijinal	Sertifikalı I	Sertifikalı II
Saf tohum (en az %)	98	97	97
Cansız Yabancı Madde (en çok %)	2	3	3
Diğer Mahsul Tohumları (en çok %)	0	0,1	0,1

Ot tohumları (en çok adet/kg)	5	10	20
Kırmızı Çeltik (en çok adet/kg)	5	10	20
Çeltik Beyaz Uç Nematodu (<i>Aphelenchoides besseyi</i>)	0	0	0
Çimlenme (en az %)	85	85	85

c) Hibrit mısır, açıkta tozlanan mısır ve kendilenmiş hat

Faktörler	Orijinal	Sertifikalı I
Saf tohum (en az %)	98	98
Cansız Yabancı Madde (en az %)	2	2
Diğer Mahsul Tohumları (en çok %)	0	0
Diğer Tür ve Çeşitler (en çok adet/kg)	4	6
Ot tohumları (en çok adet/kg)	0	0
Çimlenme (en az %)	90	90

c) Sorgum, Sudan otu, Melez Sorgum, Sorgum x Sudan otu Melezi ve Kuşyemi

Faktörler	Orijinal	Sertifikalı
Saf tohum (en az %)	98	97
Cansız Yabancı Madde (en az %)	2	3
Diğer Mahsul Tohumları (en çok %)	0	0
Diğer Tür ve Çeşitler (en çok adet/kg)	10	20
Ot tohumları (en çok adet/kg)	0	0
<i>Avena fatua</i> , <i>Avena sterilis</i> , <i>Avena ludoviciana</i> , <i>Lolium temulenttan</i> (*)	0	0
Çimlenme (en az %)	85	85

(*) Bu standart sadece kuşyemi için geçerlidir.

d) Karabuğday

Faktörler	Orijinal	Sertifikalı I	Sertifikalı II
Saf tohum (en az %)	98	97	97
Cansız Yabancı Madde (en çok %)	2	3	3
Diğer Mahsul Tohumları (en çok adet/kg)	2	6	40
Diğer tür ve çeşitler(en çok adet/kg)	4	20	100
Ot tohumları (en çok adet/kg)	8	16	50
Çimlenme (en az %)	85	85	85